ایرنا

رضا افلاطونی مصوبه شورای عالی اداری را بررسی کرد

ایرادهای حقوقی و کاربردی به انحلال سازمان منابع طبیعی

گفت وگو

زهرا کشوری
دبیر گروه زیست‌بوم

به دستور معاون اول رئیس‌جمهور، بررسی مصوبه شورای عالی اداری که به انحلال سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و برخی سازمان‌های دیگر منجر می‌شود، در دستور کار قرار گرفت. این مصوبه که با هدف چابک‌سازی دولت مطرح شده، با واکنش گسترده کارشناسان، رسانه‌ها و صاحب‌نظران مواجه شده و نگرانی‌های جدی نسبت به حفظ اراضی ملی، جنگل‌ها و منابع طبیعی کشور ایجاد کرده است.

در این زمینه، با «رضا افلاطونی» رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور گفت‌وگو کرده‌ایم تا نظر او را درباره چالش‌ها، پیامدهای حقوقی و کارشناسی مصوبه و ضرورت حفظ مدیریت واحد و یکپارچگی وظایف سازمان منابع طبیعی جویا شویم. توضیحات و تحلیل‌های افلاطونی را در ادامه بخوانید.

با در نظر گرفتن تلاش‌های مستمر کارشناسان و رسانه‌ها طی سالیان متمادی برای تحقق استقلال «سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری» و ارتقای آن به عنوان یک نهاد مستقل زیر نظر ریاست جمهوری، به نظر شما چرا ناگهان شاهد اتخاذ تصمیمی هستیم که در عمل می‌تواند به حذف سازمانی با چنین اهمیت و جایگاهی همچون منابع طبیعی بینجامد؟

مصوبه شورای عالی اداری است. بدیهی است ما به‌عنوان یک مرجع اداری، موظف به تبعیت از مصوبات مراجع بالادستی هستیم. بنابراین از منظر کارشناسی صحبت می‌کنم و می‌گویم که این مصوبه واجد ایرادات متعدد حقوقی و کارشناسی است. همان‌گونه که در رسانه‌ها، پایگاه‌های خبری، مکاتبات انجمن‌های علمی،فنی و نیز اظهارنظر خبرگان و کارشناسان امر منعکس شده، مخالفت جدی و همه‌جانبه‌ای با این مصوبه وجود دارد. به صراحت می‌توان گفت تمامی صاحب‌نظران و متخصصان مرتبط، این مصوبه را از اساس دارای ایرادات حقوقی، کارشناسی و فنی دانسته و مخالفت خود را اعلام کرده‌اند، به طوری که در مجموعه مطالب منتشرشده در فضای مجازی و پایگاه‌های رسمی، حتی یک مورد دفاع یا حمایت از این مصوبه مشاهده نشده است.

از منظر کارشناسی، به نظر می‌رسد سازمان اداری و استخدامی کشور در این زمینه بررسی دقیق و کارشناسی لازم را انجام نداده و این تصمیم بدون اخذ نظرات تخصصی و کارشناسی «سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور» اتخاذ شده است، در حالی که این سازمان به‌عنوان متولی اصلی انفال، به طور رسمی با این رویکرد مخالفت کرده و آن را غیرکارشناسی می‌داند.

اکنون با توجه به مخالفت‌های گسترده‌ای که نسبت به این تصمیم وجود دارد -همان‌طور که خود شما نیز اشاره کردید- و با عنایت به دل‌نگرانی‌های جدی کارشناسان و صاحب‌نظران در خصوص پیامدهای آن، این پرسش مطرح است که آیا این حجم از مخالفت‌ها در دولت منجر به اقدامی مثبت به نفع منابع طبیعی شده است؟

حقیقتاً تا الان که به صورت عملی ندیدیم این مصوبه ملغی یا متوقف شده باشد. مکاتباتی انجام گرفته و معاون اول محترم رئیس‌جمهور دستوراتی صادر کرده‌اند، اما از نظر حقوقی، این مصوبه کماکان پابرجا و معتبر است. با این حال، همچنان از سوی کارشناسان بخش منابع طبیعی و صاحب‌نظران این عرصه، مورد نقد و ایراد جدی قرار دارد.

> نمی‌توان یک دستگاه اجرایی را صرفاً با یک مصوبه اداری منحل کرد و وظایفش را به یک نهاد نظارتی سپرد چون دستگاه مجری نمی‌تواند دستگاه ناظر هم باشد

اعتقاد ما بر این است که «چابک‌سازی» دولت با «منحل کردن» و «منهدم کردن» یک دستگاه متولی کاملاً متفاوت است. چابک‌سازی تعریف و اصول مشخص خود را دارد، اما اقدام انجام شده را به هیچ وجه نمی‌توان چابک‌سازی نامید. در حقیقت، این تصمیم، مأموریت‌ها و وظایف خطیر سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری را در حفاظت از انفال با مشکلات و چالش‌های بزرگی مواجه می‌سازد.

اگر این مصوبه بتواند سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری را منحل کند، چه اتفاقی برای منابع ملی تجدیدناپذیر کشور می‌افتد؟

ببینید، ۸۳ درصد عرصه کشور، یعنی ۱۳۵ میلیون هکتار اراضی ملی و منابع طبیعی داریم که کار حفاظت، احیا و بهره‌برداری از این عرصه وسیع بر عهده یک سازمان است. وظیفه حفاظت، توسعه، احیا، اصلاح و بهره‌برداری از این عرصه‌ها بر عهده یک سازمان واحد قرار دارد. لازم به تأکید است که «سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری» در گذشته در سطح وزارتخانه فعالیت می‌کرده و سپس با هدف چابک‌سازی به سطح یک سازمان تقلیل یافته است. الان دیگر قرار نیست وزارتخانه‌ای را که به سازمان تبدیل کردیم به طور کامل منحل کنیم.

اصل «چابک‌سازی» را می‌پذیریم؛ بله، ممکن است دولت در راستای سیاست‌های خود برخی سازمان‌ها را به طور کامل منحل کند، اما نه اینکه بیایند و یک سازمان مثل سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری را با مأموریت‌های بسیار سنگین منحل کنند. در تمام دنیا، حفاظت از منابع طبیعی، بویژه جنگل‌ها یک وظیفه شناخته شده و حیاتی است. به همین دلیل حتی اگر این مأموریت در سطح یک وزارتخانه مستقل تعریف نشده باشد، دست‌کم نیازمند وجود یک سازمان مستقل و تخصصی است.

ادغام چنین نهادی در سایر سازمان‌ها و پراکندگی وظایف آن، عملاً مغایر با اصول مدیریت کارآمد است. ما بر مدیریت واحد تأکید داریم. هم‌اکنون نیز یکی از دلایل ضعف در حفاظت از منابع طبیعی، تعدد دستگاه‌های متولی و اختلاف نظرهای ناشی از آن است. اگر یک دستگاه مشخص و واحد به‌عنوان متولی انفال تعریف شود، قطعاً بسیاری از مشکلات و چالش‌های کنونی به وجود نمی‌آمد. حال اگر این وظایف میان دستگاه‌های مختلف پراکنده شود، تعارض‌ها افزایش خواهد یافت. این وضعیت به هیچ عنوان مصداق «چابک‌سازی» نیست، بلکه برعکس، به پیچیده‌تر شدن مشکلات خواهد انجامید.

گفتید معاون اول ریاست جمهوری درباره این مصوبه دستوراتی داده‌اند. این دستورات به دنبال اتخاذ چه تصمیمی است؟

حدود یک ماه پیش دستور بررسی مجدد این موضوع را صادر کردند که البته خروجی آن را ندیدیم.

به نظر شما اجرای مصوبه شورای عالی اداری چقدر می‌تواند به زمین‌خواری و تصرف غیرقانونی اراضی دامن بزند؟

اجازه بدهید از منظر قانونی به موضوع نگاه کنیم؛ سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور یک سازمان قانونی است که بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی تأسیس شده و دارای شرح وظایف و اختیارات قانونی مشخصی است. بر این اساس علی‌القاعده مصوبه شورای عالی اداری نمی‌تواند مبنای قانونی برای انحلال این سازمان باشد. این یکی از ایرادات حقوقی بنیادین به این مصوبه است.

اکنون که سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری پابرجاست، ما دارای یک یگان حفاظت با حدود ۹۵۰۰ نفر نیرو هستیم که بیش از ۹۰۰۰ نفر از آنها نیروهای حفاظتی‌اند. با وجود این، هنوز هم با چالش‌های جدی در حفاظت از جنگل‌ها، مراتع و اراضی ملی مواجه هستیم. حالا تصور کنید این سازمان وجود نداشته باشد. در آن صورت، عملاً اراضی ملی و انفال بدون متولی مشخص رها خواهند شد. مصوبه شورای عالی اداری می‌خواهد وظایف این سازمان را به دستگاه‌هایی محول کند که اصلاً تخصص این کار را ندارند. حتی نزدیک‌ترین نهاد، یعنی سازمان حفاظت محیط زیست، در حوزه‌های فنی مانند حفاظت از جنگل چه تخصصی می‌تواند داشته باشد؟

در حالی که سازمان حفاظت محیط زیست نیز قرابت موضوعی با منابع طبیعی دارد.

بله، دقیقاً. حالا شما مرتع و بیابان را هم به آن اضافه کنید. نکته حیاتی دیگر این است که سازمان حفاظت محیط زیست یک سازمان نظارتی است، در حالی که سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری یک سازمان اجرایی است. این دو، ماهیت کاملاً متفاوتی دارند. نمی‌توان یک دستگاه اجرایی را صرفاً با یک مصوبه اداری منحل کرد و وظایفش را به یک نهاد نظارتی سپرد، چون دستگاه مجری نمی‌تواند دستگاه ناظر هم باشد.

آقای افلاطونی می‌دانید که جنگل‌های ما با بحران‌هایی مثل بیماری‌ها و آفات زاگرس، فرسایش شدید خاک و وضعیت بسیار نامناسب جنگل‌های گلستان در حال دست و پنجه نرم کردن است. در چنین شرایطی چطور انحلال چنین سازمانی روی میز تصمیم‌گیری می‌آید؟

الان همین موضوع زاگرس که شما مطرح کردید، مشکل در این است که دستگاه‌های متولی و ذی‌نفوذ در اراضی ملی متعدد هستند. هر دستگاه هم تنها به فکر منافع بخشی خود است و هیچ کدام نگاه کل‌نگر به حفظ میراث ملی ندارند.

برای مثال، دغدغه اصلی سازمان صنعت، معدن و تجارت (صمت) بهره‌برداری است، با قوانینی که متأسفانه تصویب شده، دست منِ منابع طبیعی (جهاد کشاورزی) در مخالفت با بهره‌برداری از عرصه‌های ملی و جلوگیری از قطع درخت و از بین بردن پوشش گیاهی بسته است. اگر مخالفت کنم، بلافاصله مسأله را به کمیسیون ماده ۲۴ می‌برند. آنجا منابع طبیعی (جهاد کشاورزی) یک رأی دارد؛ بنابراین در این کمیسیون، رأی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری در مخالفت با تخریب پوشش گیاهی، عمدتاً در برابر اهداف توسعه‌ای سایر دستگاه‌ها، شکست می‌خورد.

لذا دخالت‌های این چنینی و تعدد دستگاه‌ها چنین بلایی را سر منابع طبیعی آورده است. مثال دیگر همین وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی است. مثلاً در بخش گردشگری، در کجای دنیا انفال، یعنی اموال عمومی، به نام افراد سند زده می‌شود؟ کسی با بهره‌برداری گردشگری مخالف نیست؛ تا زمانی که بهره‌برداری می‌کنند، منابع طبیعی در اختیار آنها باشد، ولی نباید سند مالکیت به نام هر کس که می‌خواهد فعالیت گردشگری انجام دهد، زد!

بر اساس کدام قانون، اموال عمومی به نام فعالان حوزه گردشگری می‌خورد؟

قوانینی مانند ماده ۴۵ قانون رفع موانع تولید گفته است اگر طرح، گردشگری باشد، با فلان و بهمان شرایط، باید انتقال سند قطعی به نام اشخاص زده شود. این قانون درست نیست.

از چه سالی چنین قانونی تصویب شده است؟

سال ۱۳۹۴.

یعنی در حالی که به دنبال گردشگری سبز هستیم و اصولاً گردشگری یکی از فعالیت‌های توسعه پایدار تعریف می‌شود، ولی در کشور ما عملاً دارد برعکس عمل می‌کند!

بله، متأسفانه. الان باید وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کشور مشخص کند که چند تا پروانه گردشگری صادر کرده، چند تا از پروانه‌ها به فعالیت واقعی گردشگری منجر شده و چه تعداد آنها به ویلای شخصی تبدیل شده است. این زمین‌ها به نام گردشگری گرفته شده، اما بعضاً به ملک شخصی تبدیل می‌شود.

مثل همین قضیه‌ای که در سدسازی‌ها اتفاق می‌افتد؛ سد را به نام «آب شرب» می‌سازند و بعد خرج صنعت و کشاورزی می‌کنند.

دقیقاً. این روند، قطعاً در نقطه مقابل «توسعه پایدار» قرار دارد. توسعه پایدار به معنای استفاده از منابع به گونه‌ای است که نیازهای نسل حاضر را برآورده کند، بدون اینکه توانایی نسل‌های آینده برای برآوردن نیازهایشان را به خطر بیندازد.

الان که هیچ سازمانی حاضر نیست مسئولیت حل معضل ویرانگر «فرونشست‌ها» را بر عهده بگیرد، چرا شورای عالی اداری به جای انحلال سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری، یک سازمان را متولی حل این موضوع نمی‌کند؟

اجازه بدهید یک نکته را بیان کنم. کشورهای توسعه‌یافته که کار کارشناسی دقیق انجام می‌دهند، اسمش را گذاشته‌اند «مدیریت جامع حوضه آبخیز.» یعنی در یک حوضه آبخیز، تحت عنوان «آمایش سرزمین»، بر اساس کار کارشناسی تعیین می‌کنند که کجا شهر شود و چقدر اجازه دارد گسترش پیدا کند، کجا و در چه مقیاسی صنعت ایجاد شود، کشاورزی در کجا و در چه شرایطی به وجود آید. ما متأسفانه اصل مدیریت جامع حوضه آبخیز را کلاً کنار گذاشته‌ایم، چون اصلاً اختیاری نداریم. سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری در حوزه مدیریت جامع حوضه آبخیز اختیار ندارد؛ می‌خواهند شهرسازی کنند، بدون پرسش از این سازمان صورت می‌گیرد. حتی اگر مخالفت کنیم هم کسی به مخالفت ما توجه نمی‌کند.

ببینید، اگر یک دستگاه بالادستی وجود داشته باشد که مدیریت سرزمینی را به درستی انجام دهد و بر اساس آن مدیریت یکپارچه و جامع صورت گیرد، بسیاری از مشکلات و چالش‌های فعلی هرگز رخ نخواهد داد.

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
هم‌زمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه)
نوبت دوم
IMIDRO
IRANIAN MINES AND MINING INDUSTRIES DEVELOPMENT AND RENOVATION ORGANIZATION
سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (طرح توانمندسازی بخش اکتشاف) در نظر دارد مناقصه عمومی یک مرحله ای هم‌زمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) با موضوع «حفرگمانه‌های اکتشافی به میزان ۶۰۰۰ متر در محدوده‌های مشجری و شکرآباد استان اصفهان» را به‌شرح زیر از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. لذا از علاقه‌مندان واجد شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی فراخوان مذکور به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir (شماره فراخوان ۲۰۰۴۰۰۳۰۰۷۰۰۰۰۶۰) مراجعه نمایند.

۱-نام و نشانی کارفرما: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (طرح توانمندسازی بخش اکتشاف) به نشانی: تهران، بالاتر از میدان ولیعصر، روبه‌روی سینما استقلال، شرکت ملی فولاد ایران، برج شمالی، طبقه پنجم
کدپستی: ۱۵۹۴۶-۶۳۱۱۸ تلفن: ۰۲۱-۸۶۰۳۵۲۳۲
۲-موضوع مناقصه: «حفرگمانه‌های اکتشافی به میزان ۶۰۰۰ متر در محدوده‌های شکرآباد و مشجری استان اصفهان»
۳-مدت اجرای کار: ۶ ماه شمسی
۴-مدت اعتبار پیشنهادها: ۱۸۰ روز از آخرین مهلت تحویل پیشنهادها
۵-نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (مناقصه): ۲۰,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (بیست میلیارد و هشتصد میلیون ریال) به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی به نفع مناقصه‌گزار یا واریز مبلغ فوق به‌شماره شبا IR۸۴۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۵۳۷۷۱۲۱۷۲۴۶ به‌نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران- تنخواه گردان پرداخت طرح توانمندسازی بخش اکتشاف-نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۶-مهلت و محل دریافت اسناد مناقصه و ارزیابی کیفی: از تاریخ درج آگهی لغایت ساعت ۱۹ روز پنج‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۷ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستادایران) در دسترس خواهد بود.
۷-مهلت و محل تحویل اسناد مناقصه و ارزیابی کیفی: اسناد و مدارک مناقصه و ارزیابی کیفی باید حداکثر تا ساعت ۱۶ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۳ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستادایران) بارگذاری شده و از طریق آن سامانه ارسال شوند. فقط اصل تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (پاکت "الف") می‌بایست علاوه بر بارگذاری در سامانه مذکور، ظرف مهلت فوق‌الذکر به‌صورت فیزیکی و مهر و موم شده به آدرس مناقصه‌گزار (مندرج در بند ۱) تحویل گردد. شایان ذکر است که گشایش پاکات مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران ساعت ۱۶:۳۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۳ در سامانه تدارکات الکترونیکی انجام خواهد شد.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
طرح توانمندسازی بخش اکتشاف
شناسه ۲۰۱۴۴۱۰ م الف ۲۴۶۷

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی پیمانکاران
نوبت اول
مناقصه EARLY PRODUCTION SERVICES WITH MOS
شماره مناقصه IF3-00079
TENCO

شرکت توسعه انرژی و نفت نگین آفاق کیش (تنکو) به‌عنوان پیمانکار اصلی پروژه‌ی میدان نفتی شادگان مایل است پیش از برگزاری مناقصه فوق، مبادرت به انجام فرآیند ارزیابی پیمانکاران مجرب جهت واسپاری مناقصه مذکور نماید. شرح کار تفصیلی در اسناد ارزیابی کیفی درج شده است.
به‌صورت خلاصه، پیمانکارانی که علاقه‌مند به شرکت در این فراخوان می‌باشند، ملزم به ارائه اسناد ذیل می‌باشند:
• پروفایل شرکت، صورت‌های مالی حسابرسی شده برای سه سال گذشته با گزارش سالانه منتشر شده، سوابق و تجارب کاری مرتبط به موضوع فراخوان، نامه از بانک با مشخص نمودن حد اعتباری تضامین بانکی، نامه عملکرد مناسب در پروژه‌های پیشین مشابه و هرگونه اطلاعات دیگری که بیانگر صلاحیت/توانایی پیمانکار در ارائه خدمات موضوع فراخوان می‌باشد.
• نکته حائز اهمیت: این سند یک آگهی فراخوان ارزیابی کیفی می‌باشد و مدارک تفصیلی آن از طریق ایمیل برای پیمانکاران علاقه‌مند که بدوا به تشخیص شرکت تنکو واجد شرایط جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی تشخیص داده می‌شوند، ارسال می‌شود. لطفاً جهت دریافت اسناد تفصیلی ارزیابی کیفی حداکثر ۵ روز کاری پس از انتشار آگهی، مدارک مثبته تجربیات مشابه ۵ سال گذشته به انضمام اساسنامه خود را به ایمیل ERoustaie@eastpetrotech.com ارسال نمایید.
• برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره: ۸۸۶۴۸۳۰۵ ۰۲۱ داخلی ۳۰۱ و رایانامه ERoustaie@eastpetrotech.com تماس حاصل نمایید.

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
فراخوان مناقصه
شهرداری اصفهان

شهرداری اصفهان در نظر دارد نسبت به انتخاب تأمین‌کننده ذیصلاح جهت خرید آنالایزر پایش ذرات معلق جهت مانیتورینگ هم‌زمان 2.5PM و 10PM (دارای استاندارد EPA و رعایت الزامات مربوط به تأییدیه‌های Tuv و یا Mcert) به‌همراه قطعات مصرفی دوساله نسبت به برگزاری مناقصه عمومی و انتخاب تأمین‌کنندگان ذیصلاح از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت جهت مناقصه ذیل اقدام نماید:

ردیف	عنوان مناقصه	مبلغ سپرده شرکت در مناقصه (ریال)
۱	خرید آنالایزر پایش ذرات معلق جهت مانیتورینگ هم‌زمان 2.5PM و 10PM	۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰

کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.
متقاضیان شرکت در فراخوان درصورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به‌صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به‌عمل آورند.
مواعد زمانی:
- تاریخ انتشار فراخوان: ۱۴۰۴/۰۷/۱۲
- مهلت دریافت اسناد فراخوان: ۱۴۰۴/۰۷/۲۶
- مهلت ارسال پیشنهادات: ۱۴۰۴/۰۸/۱۰
- زمان بازگشایی پاکت‌ها: ۱۴۰۴/۰۸/۱۴
اطلاعات تماس و آدرس دستگاه: اصفهان، بزرگراه شهید چمران، ابتدای خیابان اشراق شمالی، جنب ساختمان نظام مهندسی، مقابل (شهرداری منطقه ۷)، معاونت حمل و نقل و ترافیک، کدپستی: ۸۱۹۳۶۱۴۸۷۳
شماره تماس: ۰۳۱-۴۴۷۸۸۵۰، داخلی: ۱۱۲-۱۱۳

IRAN DAILY
www.newspaper.iran-daily.com
1877